

Информация за планираните мерки за безопасност и начините на действие в случай на авария на територията на Взривна фабрика „Елаците” към Рудодобивен комплекс на „Елаците-Мед” АД във връзка с разпоредбите на чл. 20, ал. 1 и 4 на Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (обн. ДВ, бр. 5 от 19 януари 2016 г., изм. и доп. ДВ, бр. 62 от 05 август 2022 г.)

1. Името и/или търговско наименование на оператора

„Елаците-Мед“ АД, 2086, с. Мирково, община Мирково, област Софийска

2. Наименование и пълен адрес на предприятието/съоръжението

Взривна фабрика „Елаците” към Рудодобивен комплекс на „Елаците-Мед” АД, 2180 гр. Етрополе

3. Номер и дата на актуално уведомление за класификация на предприятието/съоръжението, подадено съгласно чл. 103, ал. 2 или 5 от ЗООС; номер на решение по чл. 106, ал. 4 от ЗООС за ПСНРП; номер на решение по чл. 116, ал. 1 или чл. 116ж, ал. 4 от ЗООС (номер на решение по чл. 99, ал. 2 от ЗООС) за ПСВРП

Взривна фабрика към Рудодобивен комплекс на „Елаците-Мед“ АД е класифицирана, като предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал. Класификацията е потвърдена с писмо изх. № 26-00-313/17.02.2016 г. на МОСВ, наш вх. № 633/25.02.2016 г.

Докладът за безопасност на Взривна фабрика към Рудодобивен комплекс на „Елаците-Мед“ АД е одобрен с Решение № 174-А1/2017 г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда.

4. Кратко описание на дейността или на планираните дейности в предприятието/съоръжението

„Елаците-Мед” АД е частно акционерно дружество с предмет на дейност добив и обогатяване на меднопорфирни и златосъдържащи руди.

Взривна фабрика „Елаците” към „Елаците-Мед” АД е обособена част в състава на Рудодобивен комплекс „Елаците”. Основното предназначение на предприятието е производството на взривни вещества (насипни и патронирани) за нуждите на комплекса и за външни клиенти.

Произвеждат се два вида взривни вещества:

1) Емулсионни взривни вещества - представляват водно-маслена емулсия на разтвор на амониев нитрат или разтвор на амониев и натриев нитрат, сенсibiliзирана със стъклени микросфери. Произвежданите емулсионни взривни вещества са с търговска марка „Елацит 1100”, „Елацит 3400”, „Елацит 710”, „Елацит 720”, „Тежко АНФО 501Е”.

2) Амониено-селитрени взривни вещества - представляват смес на гранулиран амониев нитрат и дизелово гориво. Произвежданото взривно вещество е „АНФО Е”.

От м. септември 2007 г. Взривна фабрика „Елаците” поддържа сертификат с изискванията за безопасност за произвеждания продукт. Контролът се извършва от акредитирана организация, издала продуктовия сертификат.

Произвежданите продукти от Взривна фабрика „Елаците” имат европейски знак СЕ за безопасност с идентификационен номер 1877 и могат да бъдат продавани в рамките на ЕС. Годишно се произвеждат около 10 000 тона взривни вещества.

5. Обща информация за наличните в предприятието/съоръжението опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС, която съдържа общо наименование, или в случаите на опасно вещество/опасни вещества от част 1 на приложение № 3 към ЗООС - генерично наименование и класификация на опасностите на опасните вещества от приложение № 3 към ЗООС, налични в предприятието, които могат да причинят голяма авария, и описание на основните им опасни свойства

Наименованията и категориите на опасност на наличните в предприятието опасни вещества от приложение № 3 на ЗООС са представени в таблицата по-долу.

№	Химично наименование	Категория/и на опасност съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) (ОВ, L 353/1 от 31 декември 2008 г.)
1.	Амониев нитрат	Оксидиращо твърдо вещество, категория 3 (H 272)
2.	Порьозен амониев нитрат	Оксидиращо твърдо вещество, категория 3 (H 272)
3.	Натриев нитрат	Оксидиращо твърдо вещество, категория 3 (H 272)
4.	Патронирани взривни смеси (Елацит 710, 720)	Експлозив подклас 1.1 Оксидиращо вещество, категория 3 (H 272)
5.	Емулсионни смеси в насипно състояние (Елацит 1100, 3400)	Оксидиращо вещество категория 2 (H272) Експлозив подклас 1.5
6.	Анфо Е	Оксидиращо твърдо вещество, категория 2 (H 272) Експлозив подклас 1.5
7.	Тринитротолуен	Експлозив подклас 1.1 Остра токсичност, категория 3 Токсичен към водните организми, категория 2 (H 411)
8.	Дизелово гориво	Запалима течност категория 3 (H226) Токсичен към водните организми, категория 2 (H411)
9.	Електрически детонатор	Експлозив подклас 1.1
10.	Неелектрически детонатор "Exel"	Експлозив подклас 1.1
11.	Опаковки, съдържащи опасни вещества	Оксидиращо твърдо вещество, категория 3 (H 272)

6. Обща информация, свързана с естеството на опасностите от големи аварии, включително техните потенциални въздействия върху населението и околната среда

Възникване на големи аварии на площадката на Взривна фабрика „Елаците” е възможно при самостоятелно или едновременно (комбинирано) въздействие на следните фактори:

- Човешка грешка;
- Технически проблем с оборудването;
- Странична реакция по време на производствения процес;
- Външни природни или техногенни въздействия;
- Неоторизирана намеса на трети лица;
- Неадекватен дизайн, технология или работна практика.

Зад всяко от тези условия за възникване на голяма авария стоят редица причини от организационен, управленски и технически характер.

Във Взривна фабрика „Елаците” е въведена система за идентифициране, оценка и управление на риска от големи аварии. Основните етапи са следните:

- Събиране на предварителна информация, свързана с определянето на опасностите, оценката и управлението на риска;
- Идентифициране на дейностите и процесите във фабриката, които са източник на риск;
- Идентифициране на сценариите за големи аварии и анализ на вероятността за възникването им;
- Оценка на тежестта на последствията и засегнати елементи;
- Оценка на приемливостта на риска, оценка на остатъчния риск и идентифициране допълнителни мерки за контрол на риска.

Определянето на размера и тежестта на последствията от идентифицираните големи аварии е извършено с помощта на методиката за бърза оценка на риска, налична на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите, за сценариите за големи аварии с амониев нитрат и взривни смеси. От получените резултати може да се направи извода, че неблагоприятните последствия от евентуална голяма авария няма да окажат съществено влияние върху елементи извън територията на Взривната фабрика поради нейното географско разположение и отдалечеността от други обекти.

7. Обща информация за начините на предупреждаване и информиране на засегнатото население в случай на голяма авария (посочва се информация за подходящо поведение в случай на голяма авария или посочване на източника, където информацията може да бъде достъпна по електронен път)

Разработеният аварийен план на взривна фабрика „Елаците“ към „Елаците-Мед“ АД съдържа схема за оповестяване при бедствия, аварии и пожари.

На територията на Взривна фабрика има изградена локална автоматизирана система за оповестяване, която е интегрирана към Областния контролен възел, част от Националната система за ранно предупреждаване и оповестяване.

Информацията, която се предоставя на компетентните органи в случай на авария, включва:

- обстоятелствата по възникването на аварията;
- наличните данни, позволяващи да се оценят последствията от аварията за живота и здравето на хората и за околната среда;
- предприетите действия непосредствено след възникване на аварията, в т.ч.:
  - мерки за предотвратяване на повторно възникване на авария;
  - предвидените мерки за ограничаване на последствията от аварията.

Предвид характера на възможните големи аварии и местоположението на предприятието, не са необходими сили и средства за спасителни и аварийно-възстановителни работи извън предприятието.

На интернет страницата на дружеството засегнатото население може да намери публикувана информация за планираните мерки за безопасност и начините на поведение и действие в случай на авария на територията на взривна фабрика „Елаците” към Рудодобивен комплекс на „Елаците-Мед” АД.

8. Информация за препоръчителните действия и поведение на засегнатото население в случай на голяма авария

Както беше посочено, неблагоприятни последствия от евентуална голяма авария няма да оказват съществено влияние върху елементи извън територията на Взривната фабрика поради нейното географско разположение и отдалечеността от други обекти.

На територията на Взривна фабрика има изградена локална автоматизирана система за оповестяване, която е интегрирана към Областния контролен възел, част от Националната система за ранно предупреждаване и оповестяване.

Предвид характера на възможните големи аварии и местоположението на предприятието, не са необходими сили и средства за спасителни и аварийно-възстановителни работи извън предприятието.

9. Допълнителна информация относно мерките за сигурност и поведение в случай на голяма авария, включително се посочва линк към публичния регистър по чл. 111, ал. 1, т. 6 от ЗООС

Мерките и средствата за ограничаване на последствията от големи аварии са подробно описани в аварийния план на Взривна фабрика „Елаците“ към „Елаците - Мед“ АД, приложен към Доклада за безопасност.

10. Данни за лицето, предоставящо информацията, и дата на изготвяне

инж. Ал. Григоров, директор дирекция „Околна среда и води”, тел. 02/923 77 68.

Дата: 15.08.2022 г.

11. Освен информацията по т. 1 - 10 за предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал се включва и:

11.1. обща информация за естеството на опасностите от големи аварии, включително тяхното потенциално въздействие върху човешкото здраве и околната среда, както и описание на основните сценарии за големи аварии и за мерките, предприети за ограничаване на техните последици

Възникване на големи аварии на площадката на Взривна фабрика „Елаците” е възможно при самостоятелно или едновременно (комбинирано) въздействие на следните фактори:

- Човешка грешка;
- Технически проблем с оборудването;
- Странична реакция по време на производствения процес;
- Външни природни или техногенни въздействия;
- Неоторизирана намеса на трети лица;
- Неадекватен дизайн, технология или работна практика.

Зад всяко от тези условия за възникване на голяма авария стоят редица причини от организационен, управленски и технически характер.

Във Взривна фабрика „Елаците” е въведена система за идентифициране, оценка и управление на риска от големи аварии. Основните етапи са следните:

- Събиране на предварителна информация, свързана с определянето на опасностите, оценката и управлението на риска;
- Идентифициране на дейностите и процесите във фабриката, които са източник на риск;
- Идентифициране на сценариите за големи аварии и анализ на вероятността за възникването им;
- Оценка на тежестта на последствията и засегнати елементи;
- Оценка на приемливостта на риска, оценка на остатъчния риск и идентифициране допълнителни мерки за контрол на риска.

Определянето на размера и тежестта на последствията от идентифицираните големи аварии е извършено с помощта на методиката за бърза оценка на риска, налична на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите, за сценариите за големи аварии с амониев нитрат и взривни смеси. От получените резултати може да се направи извода, че неблагоприятните последствия от евентуална голяма авария няма да окажат съществено влияние върху елементи извън територията на Взривната фабрика поради нейното географско разположение и отдалечеността от други обекти.

Мерките и средствата за ограничаване на последствията от големи аварии са подробно описани в аварийния план на Взривна фабрика „Елаците“ към „Елаците - Мед“ АД, приложен към доклада за безопасност.

11.2. информация от външния аварийен план, която включва съвети за сътрудничество със съответния оперативен център на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ на Министерството на вътрешните работи и кмета на непосредствено застрашената община по време на авария

На територията на Взривна фабрика и Рудодобивен комплекс „Елаците“ има изготвен „Аварийен план за предотвратяване и ликвидиране на аварии“, в който е налична изискуемата информация.

Аварийният план се актуализира ежегодно и се предоставя на кмета на община Етрополе.

На територията на Взривна фабрика има изградена локална автоматизирана система за оповестяване, която е интегрирана към Областния контролен възел, част от Националната система за ранно предупреждаване и оповестяване.

11.3. информация за наличие на опасност от възникване на голяма авария в предприятието с трансгранично въздействие съгласно Конвенцията

Не съществува опасност от възникване на голяма авария във Взривна фабрика с трансгранични последствия на територията на съседна държава членка. Както беше посочено по-горе, неблагоприятните последствия от евентуална голяма авария няма да окажат съществено влияние върху елементи извън територията на фабриката поради нейното географско разположение и отдалечеността от други обекти.